
Vanhusneuvoston kokous

Aika: 8.4.2026 klo 13–15.30
Paikka: Helsingin kaupungintalo, kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä:

Valtuustoryhmien edustajat:

Riikka Dahlman	SDP, pj.
Matias Nieminen	Kokoomus, 2. vpj.
Anita Vihervaara	Janne Pulkkinen varajäsen, SDP
Auni-Marja Vilavaara	Vihreät
Nina Laine	Vasemmistoliitto

Järjestöjen edustajat:

Kalevi Hölttä	Outi Pauligin varajäsen, Eläkeläisten Helsingin Aluejärjestö ry.
Lahja ”Lala” Sjöblom	Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri ry
Pirjo-Liisa Kangasniemi	Helsingin Kansallinen Senioripiiri ry
Maarit Turu-Gromoff	Helsingin Muistiyhdistys
Paula Närhi	Helsingin Seurakuntayhtymä
Susanna Lehtovaara	Jade-yhteisö ry
Marja Ruotsalainen	Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry
Erik Wallin	Samrådet I SPF (Svenska Pensionärsförbundet)
Jussi Nissinen	Sateenkaariseniorit ry

Kaupungin pysyvät asiantuntijat

Tommi Sulander	Kaupunginkanslia
Emmi Komlosi	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Elli Peltola	Kaupunkiympäristön toimiala
Jenni Räsänen	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Pia Nurme	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala,

Muut kaupungin edustajat (kaupunginkanslia):

Marja Säikkä asiantuntija	vanhusneuvoston sihteeri
Titta Reunanen	Kumppanuuspäällikkö

Vierailijat: Kaisa Kivistö Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Veli-Matti Hurtig Kaupunginkanslia

1 Kokouksen avaaminen

Avattiin kokous klo 13.00 ja muistutettiin vanhusneuvoston turvallisemman tilan periaatteista.

2 Osallistujien toteaminen

Todettiin kokouksen osallistujat.

3 Asialistan hyväksyminen

Lisättiin tiedotusasioihin kohta 9 g ja hyväksyttiin kokouksen asialista.

4 Muistion tarkastaminen ja edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio on tarkistettu ja jaettu sekä vanhusneuvostolle että vanhusneuvoston verkkosivuille. Valittiin tämän kokouksen muistion tarkistajiksi Nina Laine ja Matias Nieminen.

5 Kaupunginkanslian hyte-avustukset järjestöille

Veli-Matti Hurtig, klo 13.10–13.40

Veli-Matti Hurtig esitteli kaupunginkanslian hyte ja sotepe -avustuksia järjestöille. Avustusten yleisohje on päivitetty ja avustusehtojen eettiset kumppanuusperiaatteet on hyväksytty. Hyte- ja sotepe -avustuksia haetaan erillisillä avustuslomakkeilla ja niille on omat avustuskriteerit. Uutena avustusmuotona on tullut hyte-pienavustukset. Esittely on liitteenä.

VANHUSNEUVOSTO

Vanhusneuvosto kysyi, minkä tyyppiin asioihin pienavustusta on haettu. Sitä on haettu esimerkiksi tapahtumiin ja tilaisuuksiin, sekä kohtaamista edistävään toimintaan, kuten vertaistukeen ja ryhmiin. Todettiin, että Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry jakaa avustusta edelleen eläkejärjestöille, joten kaikkia eläkeläisjärjestöjä ei näy esittelyssä olevassa koosteessa. Vanhusneuvosto totesi, että eläkeläisten määrä lisääntyy ja tähän on tärkeää varautua.

6 Terveysasemien palvelut ikääntyneille

Kaisa Kivistö, klo 13.40–14.10

Kaisa Kivistö kertoi terveys- ja hyvinvointikeskusten ajankohtaisesta tilanteesta sekä omalääkärimallista. Terveys- ja hyvinvointikeskuksen palveluita ovat terveysasemapalvelut, psykiatria- ja päihdepalvelut, nuorten ja aikuisten sosiaalipalvelut, aikuisten kuntoutuspalvelut (fysioterapia ja toimintaterapia), suun terveydenhuollon palvelut, ikääntyneiden palveluohjaus, vammaisten sosiaalityö sekä tukipalveluja (esim. kuvantamis- ja laboratoriopalveluja). Olemassa olevia terveys- ja hyvinvointikeskuksia ovat Kalasatama ja Vuosaari. Kampin terveys- ja hyvinvointikeskus otetaan käyttöön keväällä 2027. Kaupunkistrategiaan on kirjattu, että toteutetaan Malmin terveys- ja hyvinvointikeskus ja nojaututaan muussa perusterveydenhuollon palveluverkon kehittämisessä olemassa olevaan palveluverkkoon. Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennus sekä nykyisessä rakennuksessa tehtävät muutostyöt valmistuvat alkuvuodesta/keväällä 2028 ja käyttöönotto toteutuu keväällä/kesällä 2028. Sotepe:n palvelustrategiaan on kirjattu, että perusterveydenhuollon hoitoon pääsy paranee. Lääkärille ja hoitajalle pääsyn asetetaan määrääjäksi 14 vuorokautta. Palvelustrategiaan on kirjattu, että otetaan käyttöön asiakkaan palvelutarpeisiin vastaavan moniammatillista yhteistyötä edistävä omalääkärimalli. Lisäksi toteutetaan kokeilu, jossa omalääkärinä voi toimia myös ammatinharjoittaja.

Vanhusneuvosto toivoi tietoa terveysasemille pääsystä, asiakasmääristä ja asiakastyytyväisyydestä. Tätä tietoa toimitetaan vanhusneuvostolle jälkikäteen. Vanhusneuvosto nosti esiin geriatrian asiantuntemuksen merkityksen ja muistisairaiden kohdalle osuvat nivelvaiheet siirtyessä geriatrian poliklinikalta terveysasemille. Keskustelua herätti takaisinsoittopalvelut. Kaisa Kivistö kertoi, että tällä hetkellä saman päivän aikana toteutuu tavallisesti 98–99 % takaisinsoitoista. Tilanteen paranemisen taustalla on prosessien parantaminen ja resurssien lisääminen. Vanhusneuvosto kysyi, miten näkyy, että terveysasemille hakeutuu ihmisiä, joilla ei ole ensisijaisesti terveyspalveluiden tarve, mutta terveysasema on paikka, josta palvelua osataan hakea. Ohjaajien jalkautumisella voitaisiin saada asiakkaita oikeiden palveluiden piiriin.

Keskustelussa nousi esiin näkökulmia erityisesti omalääkärimallin käytännön toteutuksesta, palvelujen saavutettavuudesta sekä asiakaskokemuksesta. Vanhusneuvosto kysyi, miten asiakas saa tiedon omasta lääkäristään ja omahoitajastaan erityisesti terveysasemaa vaihdettaessa. Todettiin, että tiedon pitäisi jatkossa olla asiakkaalle mahdollisimman vaivattomasti saatavilla ja että omalääkärin nimeämistä voi tiedustella ja tarvittaessa pyytää terveysasemalta. Tieto omalääkäristä on omalääkärimallin keskeinen peruspilari ja koko hankkeen kulmakivi. Lisäksi keskusteltiin mahdollisuudesta vaihtaa nimettyä omalääkärinä tilanteissa, joissa pitkäaikaisessa asiointissa yhteistyö ei toimi. Todettiin, että vaihtotoiveen voi pääsääntöisesti esittää, pois lukien akuuttitilanteet.

Kaisa Kivistö totesi, että yhteyden saanti on parantunut merkittävästi viimeisen vuoden aikana: puheluihin vastataan valtaosin saman päivän aikana, ja useimmilla terveysasemilla ei ole merkittäviä jonoja. Vanhusneuvosto nosti esiin hammashoitoon pääsyn pitkän odotusajan, jolla on vaikutuksia ikääntyneiden terveyteen ja muiden hoitojen toteutumiseen. Vanhusneuvosto muistutti, etteivät kaikki ikääntyneet pysty käyttämään sähköisiä kanavia, minkä vuoksi tiedon välittämisessä ja palveluohjauksessa tulisi huomioida myös ei-digitaaliset vaihtoehdot. Lisäksi keskusteltiin omalääkärimallin toteuttamisesta ammatinharjoittajalääkäreiden kanssa ja lääkäreiden sitoutumista alueisiin. Autonomia, työn monipuolisuus ja työyhteisö voivat toimia vetovoimatekijöinä julkisessa terveydenhuollossa. Vanhusneuvosto pitää lähipalvelupisteiden säilymistä tärkeänä.

7 Lausunnot ja kannanotot

- a. **Vanhusneuvoston kannanotto Antti Vuorelan valtuustoaloitteeseen 68 vuotta täyttäneiden tasa-arvoisen uimahalliin pääsyn puolesta**
Kannanottoluonnos oli lähetetty kokouskutsun liitteenä. Asiaa käsitellään kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnan kokouksessa 9.4. Hyväksyttiin kannanottoluonnos. Se lähetetään heti vanhusneuvoston kokouksen jälkeen.
- b. **Vanhuspalveluiden arviointi**
Vanhusneuvosto on päättänyt, että läkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyden ja laadun arvioinnista tehdään kannanotto. Kannanotto valmistellaan käsiteltäväksi vanhusneuvoston kokouksessa 6.5. Kommentit kerätään Forms-lomakkeella 22.4. klo 12 mennessä.
- c. **Esitys Helsingin liittymisestä Age Friendly Cities -verkostoon**
Keskusteltiin vanhusneuvoston halukkuudesta esittää Helsingin liittymistä WHO:n Age Friendly Cities -verkostoon. Todettiin, että vanhusneuvosto on tehnyt aiemmin esityksen liittymisestä Age Friendly Cities -verkostoon, mutta nyt voisi olla hyvä hetki ottaa asia uudelleen esille. Asiaa käsitellään vanhusneuvoston toukokuun kokouksessa.

8 Muut asiat

- a. **HSL:n vastaus pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen esitykseen ikäihmisten kertalipuista**
Vastine pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen esitykseen on toimitettu sähköpostitse ja on liitteenä. Työvaliokunta valmistelee kannanottoa lippujen hinnasta ja lipputoimistojen sijainnista.

9 Tiedotusasiat

- a. **Liikusteiden jakelun suunnittelu**
Riikka on osallistunut kokoukseen, jossa suunniteltiin liikusteiden jakoa. Vanhusneuvosto on ehdottanut jakoa tapahtumissa, joissa palveluoppaita jaetaan, ruokajakopaikoilla, järjestöjen tilaisuuksissa, seurakunnan diakoniatyössä. Pääviestinä on, että liikusteet tulisi saada niille, jotka eivät niihin taloudellisesti muuten panostaisi. Ehdotuksena on, että vanhusneuvosto ja siinä mukana olevat järjestöt tulisivat mukaan palvelutoreille ja niiden jakoihin. Vanhusneuvostolle on lähetetty kysely liikusteiden mallivaihtoehtoista. Riikka toimittaa kommentit eteenpäin työryhmälle.
- b. **HEJ:n ja vanhusneuvoston yhteistapaamisen muistio**
Vanhusneuvoston ja Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry:n tapaamisen muistio on lähetetty vanhusneuvostolle.
- c. **Vanhusneuvoston osallistujat Helsingin päihdestrategian valmistelua tukeviin työpajoihin**
Riikka Dahlman ja Jussi Nissinen osallistuvat työpajoihin.
- d. **Osallistuminen rollaattorimarssille**
Työvaliokunta on päättänyt, että kutsutaan myös seniorikeskusten asiakkaita marssimaan vanhusneuvoston kanssa. Vanhusneuvostolle on tulossa mainoksia Rollaattorimarssille kutsumiseksi.
- e. **Lausunto potilas- ja sosiaaliasiavastaavien kertomukseen**
Vanhusneuvoston lausunto potilas- ja sosiaaliasiavastaavien kertomukseen on lähetetty. Se on vanhusneuvoston verkkosivuilla.
- f. **Lausunto päivätoiminnan hankintaan**
Vanhusneuvoston lausunto päivätoiminnan hankintaan on lähetetty. Se on vanhusneuvoston verkkosivuilla.

g. **HEJ ry.:n kannanotto**

Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry on tehnyt kannanoton HSL:n lipputoimiston sijainnista. Kannanotto lähetetään vanhusneuvostolle.

10 Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 15.04.

Riikka Dahlman
Puheenjohtaja

Marja Säikkä
Sihteeri

Muistion tarkistivat:

Nina Laine

Matias Nieminen